

(42. 38.)

ONTWERP VAN WET,

gelijk het luidt na de daarin tot en met 4 Juni 1902.
gebrachte wijzigingen.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER
NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is nieuwe wettelijke bepalingen vast te stellen tot regeling der bestraffing van krijgstuclitelijke vergrijpen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze, vast te stellen de volgende bepalingen, welke zullen uitmaken de

WET OP DE KRIJGSTUCLIT.

§ I. *Omvang van de werking dezer wet.*

Art. 1.

De bepalingen dezer wet zijn toepasselijk op den militair, die zich binnen of buiten het rijk in Europa aan eenig krijgstuclitelijk vergrijp schuldig maakt.

§ II. *Krijgstuclitelijke vergrijpen.*

Art. 2.

Krijgstuclitelijke vergrijpen zijn:

1°. alle niet in eenige strafwet omschreven feiten, strijdig met eenig dienstbevel of dienstvoorschrift, of onbestaanbaar met de militaire tucht of orde;

2°. de feiten omschreven:

a. in de artikelen 66, 76, 80, nos. 1 en 3, 81 (indien de ongeoorloofde afwezigheid in tijd van vrede niet langer dan acht dagen, in tijd van oorlog niet langer dan één dag duurt), 87 (buiten tijd van oorlog), 92, 93, 98, eerste lid, 99, 113 (met uitzondering van de gevallen, waarin volgens dat artikel de doodstraf kan worden opgelegd), 115, eerste lid, 116, eerste lid, 117, 118, eerste lid, 119, 121—126, 131, eerste en laatste lid, 133, 141 en 143 van het Wetboek van Militair Strafrecht;

b. in de artikelen 87, 98, tweede lid, 115, tweede lid, 116, tweede lid, en 118, tweede lid, van datzelfde Wetboek, gepleegd gedurende den tijd van oorlog, zooals die is omschreven in artikel 55 van dat Wetboek, door militairen, behoorende tot het ingevolge dat artikel aangewezen gedeelte der krijgsmacht;

indien het begane feit naar het oordeel van den tot straffen bevoegden meerdere tot wiens kennis het is gebracht of aan wien de verdere behandeling der zaak wordt opgedragen, van zoo lichten aard is, dat de zaak buiten strafrechtelijke behandeling kan worden afgedaan;

Handelingen der Staten-Generaal. Bijlagen. 1901—1902.

3°. de feiten omschreven in de artikelen 142, 300, eerste lid, 350, eerste lid, en 351bis van het Wetboek van Strafrecht, indien het begane feit naar het oordeel van den in n°. 2 vermelden meerdere onbestaanbaar met de militaire tucht of orde, doch tevens van zóó lichten aard is, dat de zaak buiten strafrechtelijke behandeling kan worden afgedaan;

4°. de feiten omschreven in de artikelen 310 en 321 van het Wetboek van Strafrecht, indien het begane feit naar het oordeel van den in n°. 2 vermelden meerdere van zóó lichten aard is, dat de zaak buiten strafrechtelijke behandeling kan worden afgedaan; tenzij den schuldige reeds tweemaal te voren wegens een feit in een dier artikelen omschreven straf is opgelegd;

5°. de feiten omschreven in de artikelen 424, 426, 431, 446, 447, 451 en 453 van het Wetboek van Strafrecht, indien naar het oordeel van den in n°. 2 vermelden meerdere strafrechtelijke behandeling der zaak niet vereischt wordt;

6°. de feiten vallende in de bepaling van eene der buiten het Wetboek van Strafrecht omschreven overtredingen waarop geene andere hoofdstraf gesteld is dan geldboete, indien het begane feit naar het oordeel van den in n°. 2 vermelden meerdere onbestaanbaar is met de militaire tucht of orde.

§ III. *Krijgstuclitelijke straffen.*

AFDEELING I.

In het algemeen.

Art. 3.

De krijgstuclitelijke straffen voor officieren zijn:

- 1°. berisping,
- 2°. licht arrest van ten hoogste 14 dagen,
- 3°. streng arrest van ten hoogste 14 dagen.

Art. 4.

De krijgstuclitelijke straffen voor onderofficieren zijn:

A. *Hoofdstraffen.*

- 1°. berisping,
- 2°. voor onderofficieren der zeemacht die een minderen rang dan dien van sergeant bekleeden: strafdienst, ten minste 1 en ten hoogste 2 uur per dag gedurende ten hoogste 8 dagen,
- 3°. de verplichting om ten hoogste 2 uur vóór het avondappel in de kazerne of het kwartier of aan boord terug te zijn en aldaar te verblijven, tenzij de gestrafte daarbuiten dienst heeft te verrichten, gedurende ten hoogste 14 dagen,

- 4°. licht arrest van ten hoogste 21 dagen,
- 5°. verzuwaard arrest van ten hoogste 14 dagen,
- 6°. streng arrest van ten hoogste 14 dagen,
- 7°. verlaging.

B. *Bijkomende straffen.*

- 1°. inhouding van soldij,
- 2°. voor onderofficieren die een minderen rang dan dien van sergeant bekleeden: vermindering van kost.

Art. 5.

De krijgstuclitelijke straffen voor mindere militairen zijn:

A. Hoofdstraffen.

- 1°. berisping,
- 2°. strafdienst, ten minste 1 en ten hoogste 2 uur per dag gedurende ten hoogste 8 dagen,
- 3°. de verplichting om ten hoogste 2 uur vóór het avondappel in de kazerne of het kwartier of aan boord terug te zijn en aldaar te verblijven, tenzij de gestrafte daarbuiten dienst heeft te verrichten, gedurende ten hoogste 8 dagen,
- 4°. licht arrest van ten hoogste 21 dagen,
- 5°. verzaard arrest van ten hoogste 14 dagen,
- 6°. streng arrest van ten hoogste 14 dagen,
- 7°. verlaging in klasse, indien de gestrafte behoort tot een onderdeel der krijgsmacht waarbij de mindere militairen in klassen zijn verdeeld,
- 8°. plaatsing in eene tuchtklasse.

B. Bijkomende straffen.

- 1°. inhouding van soldij,
- 2°. vermindering van kost,
- 3°. verbod om buiten dienst wapenen te dragen.

Art. 6.

De berisping van den officier geschiedt mondeling, of schriftelijk bij gesloten brief, door den strafoplegger.

De berisping van den onderofficier en van den minderen militair geschiedt mondeling door den strafoplegger of, indien dit niet doenlijk is, door een anderen meerdere van zijnentwege, of wel schriftelijk bij gesloten brief door den strafoplegger.

De mondelinge berisping geschiedt of zonder dat daarbij bijzondere vormen in acht genomen worden, of, indien dit door den bestraffenden meerdere noodzakelijk geacht wordt, na bijroeping en ten aanhooren van een of meer andere militairen van niet minderen ouderdom in rang, dan de gestrafte.

Eene aanmerking of terechtwijzing waarbij de tot straffen bevoegde meerdere niet uitdrukkelijk te kennen geeft, dat zij als straf van berisping moet worden beschouwd, geldt niet als straf.

Art. 7.

De strafdienst bestaat:

A) voor de onderofficieren der zeemacht, in het doen exerceeren van of in het houden van toezicht over de met strafdienst gestrafte mindere militairen, of in het doen van anderen dienst, overeenkomende met den rang en de betrekking van den gestrafte;

B) voor de mindere militairen der zeemacht, in exerceeren, met of zonder volledige uitrusting, of, zoo noodig, in het doen van anderen dienst, overeenkomende met den stand en de betrekking van den gestrafte;

C) voor de mindere militairen der landmacht, in exerceeren met of zonder volledige uitrusting;

alles op de door den commandeerenden officier te bepalen werkdagen, in de vrije uren van den gestrafte.

Art. 8.

Het licht arrest wordt ondergaan:

A) door den officier:

1°. te land: in zijn woonverblijf, tent of kwartier of, op bivouak, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats;

2°. aan boord van een oorlogsvaartuig: in de voor zijn gewoon verblijf bestemde localiteit;

B) door den onderofficier en den minderen militair:

1°. te land: in de kazerne, het kwartier of zijn woonverblijf, of, indien hij gekantonneerd, gekampeerd of gebivouakeerd is, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats;

2°. aan boord van een oorlogsvaartuig: op het schip.

Door de militairen wien aan boord van een oorlogsvaartuig een verblijf is aangewezen, wordt het licht arrest, zoo mogelijk, aan boord ondergaan.

Bij de zeemacht kan deze straf gepaard gaan met die van strafdienst.

De militair die licht arrest ondergaat is niet uitgesloten van het verrichten van dienst.

Art. 9.

Het verzaard arrest wordt ondergaan:

A) door den onderofficier:

1°. te land: a) in eene onderofficierskamer of in het vertrek hem tot het verrichten zijner administratieve werkzaamheden aangewezen, en, indien hij korporaal is, in het vertrek waar hij gehuisvest is; b) indien hij gekantonneerd, gekampeerd of gebivouakeerd is, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats;

2°. aan boord van een oorlogsvaartuig: in zijne hut, en door hem die geene hut bewoont, op de door den commandeerenden officier van het vaartuig overeenkomstig de dienaangaande door Ons of van Onzentwege te geven voorschriften aan te wijzen plaats;

B) door den minderen militair:

1°. te land: in het daartoe bestemd vertrek, of, indien hij gekantonneerd, gekampeerd of gebivouakeerd is, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats, in beide gevallen gedurende den nacht, voor zooveel doenlijk in afzondering.

2°. aan boord van een oorlogsvaartuig: op de door den commandeerenden officier van het vaartuig overeenkomstig de dienaangaande door Ons of van Onzentwege te geven voorschriften aan te wijzen plaats.

De militair die te land verzaard arrest ondergaat is niet uitgesloten van het verrichten van dienst.

De militair die aan boord van een oorlogsvaartuig verzaard arrest ondergaat kan worden uitgesloten van het verrichten van dienst buiten de localiteit, waarin hij de straf ondergaat.

Art. 10.

Het streng arrest wordt ondergaan:

A) door den officier:

1°. te land: in zijn woonverblijf, tent of kwartier of, op bivouak, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats;

2°. aan boord van een oorlogsvaartuig: in zijne hut, en door hem die geene hut bewoont, hetzij in eene daartoe beschikbare hut, hetzij in de voor zijn gewoon verblijf bestemde localiteit.

Door den officier, wien aan boord van een oorlogsvaartuig een verblijf is aangewezen, wordt het streng arrest, zoo mogelijk, aan boord ondergaan.

B) door den onderofficier en den minderen militair:

in afzondering in eene daartoe bestemde cel, ook door hen die aan boord van een oorlogsvaartuig zijn ingescheept, bij voorkeur aan den wal.

Wanneer de gelegenheid ontbreekt om deze laatsten de straf te doen ondergaan in eene daartoe bestemde cel aan den wal, wordt zij ondergaan in eene daartoe bestemde cel aan boord van een oorlogsvaartuig.

Wanneer ook daartoe de gelegenheid ontbreekt, wordt zij ondergaan door den hutsgast in zijne hut, en door den onderofficier die geene hut bewoont en door den minderen militair op de door den commandeerenden officier van het vaartuig overeenkomstig de dienaangaande door Ons of van Onzentwege te geven voorschriften aan te wijzen plaats aan boord, zoo mogelijk in afzondering.

Indien naar het oordeel van den commandeerenden officier het ter handhaving van de tucht en orde geeischt wordt en de weersgesteldheid het toelaat, kan in laatstgenoemd geval de mindere militair worden geboeid.

Het boeien geschiedt aan de handen vóór het lichaam al of niet met eene boeistang aan één voet.

Kromsluiting, sluiting met de handen op den rug en sluiting van handen en voeten aan elkander zijn verboden.

Van den arrestant worden de handen ontsloten tijdens het schaften, bij het luchten aan dek en des nachts gedurende den rusttijd der bemanning.

Indien de met streng arrest gestrafte onderofficier of mindere militair gekantonneerd, gekampeerd of gebivouakeerd is, ondergaat hij die straf op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats.

De militair die streng arrest ondergaat, is uitgesloten van het verrichten van dienst buiten de localiteit, waarin hij de straf ondergaat.

Art. 11.

Met inachtneming van door Ons of van Onzentwege vast te stellen algemeene regelen kan door den commandeerenden officier ter plaatse wijziging worden gebracht in de plaats waar en de wijze waarop de straf zal worden ondergaan, ingeval hetzij de lichaamstoestand van den met verzwaard of van den met streng arrest gestraften militair, hetzij de omstandigheden van het klimaat of het weder, hetzij de toestand der arrestlokalen eene afwijking van de bovenvermelde bepalingen in het belang van den gestrafte noodig maken.

Art. 12.

Aan boord van een vaartuig dat geen oorlogsvaartuig is, zullen de arreststraffen worden ondergaan op de door den strafoplegger zooveel mogelijk in overeenstemming met de bepalingen der artikelen 8—11 aan te wijzen plaats.

Art. 13.

De duur der arreststraffen is ten minste een dag.

Art. 14.

Het is den met arrest gestraften militair verboden, de plaats waar hij zijne straf moet ondergaan, gedurende zijn strattijd buiten dienst zonder noodzaak te verlaten, of zonder daartoe bekomen verlof bezoeken te ontvangen.

Ingeval hij met licht of verzwaard arrest gestraft is kan hem, naar regelen door Ons te stellen, worden toegestaan godsdienstoefeningen zijner gezindte bij te wonen.

Art. 15.

Bij de oplegging eener arreststraf kan worden bepaald dat de tijd, door den gestrafte vóór de tenuitvoerlegging dier straf in voorloopig arrest of in voorloopige verzekerde bewaring doorgebracht, bij de uitvoering der hem opgelegde arreststraf geheel of gedeeltelijk zal worden in mindering gebracht.

Deze bepaling is ook toepasselijk ingeval aan een militair, ten zelfden tijde verdacht van meerdere feiten, de straf wordt opgelegd ter zake van een ander feit dan waarvoor hij zich in voorloopig arrest of in voorloopige verzekerde bewaring bevindt of bevonden heeft.

Art. 16.

De verlaging bestaat:

a) voor den onderofficier, in het terugbrengen tot den stand van matroos of soldaat, met aanduiding tevens van eene bepaalde klasse, indien bij het onderdeel der krijgsmacht waartoe hij behoort, de mindere militairen in klassen zijn verdeeld;

b) voor den minderen militair, in het terugbrengen tot eene lagere klasse.

Bij de zeemacht mag de verlaging niet verder gaan dan tot in de laagste klasse, waaruit de gestrafte heeft kunnen opklimmen tot den rang, dien hij bekleedde of tot de klasse, waartoe hij behoorde, toen hem de straf werd opgelegd; met dien verstande dat niemand van het machinisten-personeel kan worden verlaagd tot leerling-machinist en niemand van de overige kwaliteiten tot den stand van lichtmatroos of jongen.

Art. 17.

De plaatsing in een tuchtklasse bestaat in de onderwerping van den militair aan eene gestrengere krijgstucht.

Zij wordt ondergaan in eene of meer der daarvoor bestemde inrichtingen, behoudens dat zij door aan boord van een oorlogsvaartuig ingeschepte militairen geheel of ten deele aan boord kan worden ondergaan.

Zij wordt alleen opgelegd aan de mindere militairen, op wie geene verlaging kan worden toegepast.

Art. 18.

De plaatsing in eene tuchtklasse wordt opgelegd voor een tijd, bij de oplegging der straf te bepalen, van ten minste drie maanden en ten hoogste een jaar.

Art. 19.

De met de straf van plaatsing in eene tuchtklasse gestrafte militair is onmiddellijk na de oplegging der straf van rechtswege in arrest, totdat hij in de tot uitvoering daarvan bestemde inrichting is aangekomen.

Art. 20.

Indien een in de strafklasse of een in de tuchtklasse geplaatste militair wegens een gedurende zijn verblijf aldaar begaan krijgstuchtelijk vergrijp wordt gestraft met plaatsing in de tuchtklasse, gaat deze straf in op den dag waarop de vorige straf eindigt.

Art. 21.

De tijd door een met plaatsing in de tuchtklasse gestraften militair in streng arrest doorgebracht, telt niet mede voor den tijd van zijn verblijf in die klasse.

Art. 22.

Voor de tuchtclassen der zee- en der landmacht gelden gelijke bepalingen als ten aanzien van de strafklassen vervat zijn in de artikelen 20—26 van het Wetboek van Militair Strafrecht.

Art. 23.

Door Ons kunnen in geval van oorlog of oorlogsgevaar de tuchtclassen worden opgeheven of kan daaraan eene bijzondere bestemming gegeven worden.

In het eerste geval keeren de in eene tuchtklasse geplaatsten ten spoedigste terug tot het onderdeel der krijgsmacht waartoe zij behooren.

Art. 24.

Elke straf van licht arrest van een onderofficier of een minderen militair der zeemacht ingescheept aan boord van oorlogsbodems buitengaats kan gepaard gaan met inhouding van een vierde gedeelte der soldij gedurende den geheelen straftijd of een gedeelte daarvan.

Elke straf van verzwaard arrest van een onderofficier of een minderen militair der zeemacht ingescheept aan boord van oorlogsbodems buitengaats kan gepaard gaan met inhouding van de halve soldij gedurende den geheelen straftijd of een gedeelte daarvan.

Elke straf van streng arrest van een onderofficier of van een minderen militair kan gepaard gaan met inhouding van de geheele soldij gedurende den geheelen straftijd of een gedeelte daarvan.

Welk gedeelte van de gedurende den straftijd door den gestrafte verdiende gelden als soldij wordt aangemerkt voor de toepassing van de bijkomende straffen, hierboven bedoeld, alsmede welke bestemming aan de hierbedoelde gelden wordt gegeven, wordt bepaald in den algemeenen maatregel van bestuur, vermeld in art. 72.

Art. 25.

Elke straf van streng arrest van een onderofficier, die een minderen rang dan dien van sergeant bekleedt, of van een minderen militair kan gepaard gaan met vermindering van kost.

Door vermindering van kost wordt verstaan, dat de gestrafte niet anders dan water en brood ontvangt hetzij om den anderen dag, hetzij gedurende ten hoogste vier achtereenvolgende dagen, hetzij tweemaal gedurende ten hoogste drie achtereenvolgende dagen, met dien verstande dat het aantal dagen waarop de gewone voeding wordt verstrekt, ten minste even groot moet zijn als het daaraan voorafgegaan aantal dagen waarop de vermindering van kost heeft plaats gevonden.

Deze laatste bepaling geldt ook bij het na elkander doen ondergaan van twee of meer straffen van streng arrest.

Art. 26.

Elke straf van streng arrest van een minderen militair kan gepaard gaan met het verbod om, gedurende ten minste drie en ten hoogste zes maanden na het ondergaan van het arrest, buiten dienst wapenen te dragen.

Art. 27.

Wanneer de werkelijke of de geheele diensttijd van een met arrest gestraften militair verstrijkt gedurende het ondergaan der straf, wordt hij niet met groot verlof huiswaarts gezonden of uit den militairen dienst ontslagen, vóórdat zijn straftijd is verstreken.

Art. 28.

De betrekkelijke zwaarte der krijgstucltelijke hoofdstraffen wordt bepaald door de volgorde waarin zij voorkomen in de

artikelen 3—5 en 29—31, met dien verstande dat in ieder van die artikelen elke volgende straf zwaarder is dan de voorafgaande, en dat licht arrest gepaard met strafdienst, zwaarder is dan licht arrest, doch lichter dan verzwaard arrest.

Alleen de hoofdstraffen worden in vergelijking gebracht.

AFDEELING II.

Bij een leger te velde.

Art. 29.

De krijgstucltelijke straffen voor officieren bij een leger te velde zijn:

- 1°. berisping,
- 2°. arrest van ten hoogste 14 dagen.

Art. 30.

De krijgstucltelijke straffen voor onderofficieren bij een leger te velde zijn:

- 1°. berisping,
- 2°. licht arrest van ten hoogste 14 dagen,
- 3°. streng arrest van ten hoogste 14 dagen,
- 4°. verlaging.

Art. 31.

De krijgstucltelijke straffen voor mindere militairen bij een leger te velde zijn:

A. *Hoofdstraffen.*

- 1°. berisping,
- 2°. licht arrest van ten hoogste 14 dagen,
- 3°. streng arrest van ten hoogste 14 dagen,
- 4°. verlaging in klasse, indien de gestrafte behoort tot een onderdeel der krijgsmacht, waarbij de mindere militairen in klassen zijn verdeeld.

B. *Bijkomende straffen.*

- 1°. het verrichten van pionier-arbeid,
- 2°. het doen van corveeën.

Art. 32.

Het arrest wordt door den officier ondergaan in zijn tent of kwartier of, op bivouak, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats.

De gestrafte is niet uitgesloten van het verrichten van dienst.

Art. 33.

Het licht en het streng arrest worden door den onderofficier en door den minderen militair bij voorkeur ondergaan bij de politiewacht van het kantonement, kampement of bivouak; het streng arrest, zoo mogelijk, in afzondering.

De gestraften keeren terug naar het onderdeel waartoe zij behooren:

- 1°. vóór of bij den aanvang van het gevecht en bij alarm;
- 2°. tot het verrichten van alle andere diensten, behoudens dat de met streng arrest gestrafte mindere militairen op marsch onder het onmiddellijk toezicht blijven van de afdeeling, daartoe door den colonne-commandant aangewezen.

Art. 34.

De pionier-arbeid bestaat in het verrichten van de werkzaamheden, omschreven in de voorschriften op den pionier-arbeid.

Het doen van corveeën bestaat in het verrichten van elken anderen militairen arbeid.

De pionier-arbeid kan zoowel met het licht als met het streng arrest der mindere militairen gepaard gaan; het doen van corveeën alleen met het streng arrest.

Art. 35.

De bepalingen der artikelen 6, 13—16 en 27 zijn op de in deze afdeeling omschreven straffen van toepassing.

§ IV. *Oplegging en tenuitvoerlegging van krijgstuchtelijke straffen.*

Art. 36.

Bij de bepaling van de soort en de mate van krijgstuchtelijke straf zal de strafplegger rechtvaardigheid naast gestrengheid betrachten, en zoowel de omstandigheden waaronder het vergrijp begaan is, als de persoonlijkheid en het doorgaand gedrag van den dader in aanmerking nemen.

Art. 37.

Bij krijgstuchtelijke bestraffing van een militair die zich aan één of meer krijgstuchtelijke vergrijpen schuldig maakte, wordt slechts ééne hoofdstraf opgelegd, behoudens de bepaling van het voorlaatste lid van artikel 8.

Buiten de gevallen aangegeven in de artikelen 24—26 en 34 worden geene bijkomende straffen opgelegd.

Art. 38.

De bevoegdheid om de in de artikelen 3—5 en 29—31 vermelde straffen aan de onder zijne bevelen staande militairen op te leggen, komt toe aan:

- 1°. elken vlag- of opperofficier,
- 2°. den commandeerenden officier van een of meer oorlogsvaartuigen,
- 3°. den commandeerenden officier van een korps, dienstvak, dienstafdeeling of inrichting.

In tijd van oorlog komt gelijke bevoegdheid toe aan:

- 1°. den officier, commandant van een taktisch geheel, gevormd uit verschillende troepenafdeelingen,
- 2°. den vestingcommandant,

3°. den commandant van een ingesloten versterkte plaats of post of van een te velde afgesneden troepengedeelte.

Door Ons of door Onzen daarbij betrokken Minister van Marine of van Oorlog wordt aangewezen op wien, bij ontstentenis of afwezigheid van de genoemde officieren, de hun bij dit artikel toegekende bevoegdheid overgaat.

Art. 39.

De bevoegdheid om krijgstuchtelijke straf op te leggen aan militairen die aan boord van een oorlogsvaartuig zijn ingescheept, komt uitsluitend toe aan de in artikel 38, eerste lid, n°. 1 en 2, genoemde officieren der zeemacht.

Art. 40.

De in artikel 38 vermelde bevoegdheid komt, ten aanzien van de onder zijne bevelen staande militairen, ook toe aan:

- 1°. elken hoofdofficier der landmacht,
- 2°. den bataljons-, afdeulings-, compagnies-, escadrons- of batterijcommandant,
- 3°. den officier fortcommandant,
- 4°. den officier detachementscommandant, behalve indien het detachement aan boord van een oorlogsvaartuig is ingescheept,
- 5°. den militie-commissaris,
- 6°. den districtscommandant bij de landweer,

behoudens dat de straf van streng arrest aan officieren alleen door den hooftofficier fort- of detachementscommandant, en die van verlaging of van plaatsing in de tuchtclassen door geen der bovengenoemden mogen worden opgelegd.

Art. 41.

De in artikel 38 vermelde bevoegdheid komt mede toe aan den garnizoens- of plaatselijken commandant, ten aanzien van alle zich ter plaatse van zijn commandement bevindende mindere militairen en militairen van minderen rang of van minderen ouderdom in rang dan hij zelf heeft:

1°. wanneer het vergrijp is begaan door een militair, behoorende tot eene troepenafdeeling die tot handhaving of herstel van de openbare rust of orde is aangewezen;

2°. wanneer te kort is gedaan aan den eerbied aan zijn rang verschuldigd;

3°. wanneer zich in de plaats geen tot straffen bevoegde meerdere bevindt, onder wiens bevelen de militair staat, die het krijgstuchtelijk vergrijp beging;

met dien verstande, dat ook voor hem de beperkingen gelden, vermeld in het slot van het vorig artikel.

Art. 42.

De onderofficier detachementscommandant is bevoegd aan de onder zijne bevelen staande militairen de straf van licht arrest of eene lichtere straf op te leggen, behalve:

1°. indien het detachement aan boord van een oorlogsvaartuig is ingescheept;

2°. indien het detachement, als zoodanig, aan den wal of aan boord van een vaartuig dat geen oorlogsvaartuig is, deel uitmaakt van eene vereenigde troepenafdeeling onder de bevelen van een anderen meerdere.

Art. 43.

Ieder meerdere die voldoende aanwijzing heeft gekregen om aan te nemen, dat een mindere zich aan een ernstig krijgstuchtelijk vergrijp heeft schuldig gemaakt, is bevoegd hem, zoo noodig, voorloopig arrest aan te zeggen.

De mindere is verplicht aan die aanzegging onmiddellijk gevolg te geven.

Het voorloopig arrest wordt in den regel ondergaan:

- a) te land, op dezelfde wijze als de krijgstuchtelijke straf van licht arrest;
- b) aan boord van een oorlogsvaartuig, op de daarvoor door den commandeerenden officier bestemde plaats.

Indien het echter, hetzij in het belang van het onderzoek, hetzij ter voorkoming van wanorde noodzakelijk is, zal het voorloopig arrest worden ondergaan op soortgelijke wijze als de krijgstuchtelijke straf van verwaard of van streng arrest.

De voorloopig gearresteerde is in den regel uitgesloten van

het verrichten van dienst buiten de plaats waar hij het voorloopig arrest moet ondergaan.

Art. 44.

Binnen vier en twintig uren nadat het voorloopig arrest is aangezegd, moet, zoo mogelijk, het onderzoek afgelopen en eene beslissing in de zaak genomen zijn.

Art. 45.

Alvorens krijgstuuchtelijke straf wordt opgelegd, moet de verdachte door den strafoplegger zelven of, zoo deze verhinderd is of zich elders bevindt, door een anderen tot straffen bevoegden meerdere zijn gehoord.

Is ook dit laatste niet doenlijk, dan kan de ondervraging van den verdachte door den strafoplegger schriftelijk, of van zijnerwege door een der in artikel 8 nos. 1—6 van het Wetboek van Strafvordering genoemde ambtenaren geschieden.

Art. 46.

Is de van een krijgstuuchtelijk vergrijp verdachte militair tijdens de ontdekking van het feit niet onder de wapenen, dan vraagt, zoo noodig, de commandeerende officier in de maritieme directie of die van het korps, het wapen, het dienstvak, de dienstafdeeling of de inrichting, waartoe de verdachte behoort, aan het daarbij betrokken hoofd van het ministerieel departement, onder overlegging van de ter beoordeeling der aanvraag noodige stukken, machtiging, om hem onder de wapenen te roepen.

Is die machtiging verleend en de verdachte dientengevolge ter plaatse zijner bestemming aangekomen, dan gelden ten aanzien van de strafoplegging de gewone regelen.

Art. 47.

Wanneer een meerdere van zijne bevoegdheid om een mindere voorloopig arrest aan te zeggen, of wanneer een van de in de artikelen 40—42 genoemde officieren of onderofficieren van zijne bevoegdheid tot strafoplegging, gebruik gemaakt heeft, zal hij verder handelen overeenkomstig de dienaangaande gegeven of nog te geven voorschriften.

Art. 48.

De bevoegdheid om het voorloopig arrest op te heffen komt toe:

a) aan den tot straffen bevoegden meerdere die de zaak behandelt;

b) aan iederen boven dezen gestelden meerdere, echter niet zonder den arrestoplegger te hebben gehoord.

Art. 49.

De bevoegdheid om hetzij eene opgelegde krijgstuuchtelijke straf of de omschrijving der strafreden of beide te wijzigen, hetzij bij hooge uitzondering in een bijzonder geval de uitvoering van eene krijgstuuchtelijke straf te schorsen, hetzij, uit hoofde van een onjuist gebleken gebruik van de bevoegdheid tot strafoplegging, de oplegging der straf, geheel of ten deele, te niet te doen, komt toe:

a) aan den strafoplegger;

b) aan iederen boven dezen gestelden meerdere, echter niet zonder den strafoplegger en den gestrafte te hebben gehoord.

Indien de straf wordt ondergaan elders dan waar zij is opgelegd, gaat de bevoegdheid om de uitvoering daarvan te schorsen, met inachtneming van het voorschrift van het vorige lid onder b. van de onder a en b genoemden over op den commandeerenden officier of den fort- of detachementcommandant, onder wiens bevelen de gestrafte alsdan staat.

Art. 50.

Wanneer van eene der bevoegdheden, vermeld in de twee vorige artikelen, gebruik is gemaakt door een ander dan den commandeerenden officier van het oorlogsvaartuig, het korps, het detachement, het wapen, het dienstvak, de dienstafdeeling, de inrichting of het fort, waartoe of tot welks bezetting de gestrafte behoort, zal aan dezen commandeerenden officier daarvan ten spoedigste kennis worden gegeven.

Hij die van zijne bevoegdheid tot wijziging van straf of van de omschrijving der strafreden gebruik heeft gemaakt, wordt als strafoplegger beschouwd.

Art. 51.

Behalve in geval van schorsing krachtens artikel 49, mag de eenmaal aangevangen uitvoering eener arreststraf alleen worden afgebroken, ten einde den gestrafte eene hem middelerwjl opgelegde zwaardere straf te doen ondergaan.

Art. 52.

Van opgelegde krijgstuuchtelijke straffen kan, bij gelegenheid van verjaardagen van het Hoofd van den Staat of van leden van het Koninklijk Huis of bij gelegenheid van andere nationale feestdagen of uit hoofde van buitengewone omstandigheden, geheele of gedeeltelijke vrijstelling worden verleend naar regelen, daarvoor te stellen bij den algemeenen maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 72.

Art. 53.

De straffen zullen naar gelang van omstandigheden aan den wal of aan boord worden ten uitvoer gelegd.

Art. 54.

De straffen worden ten uitvoer gelegd zoodra mogelijk nadat zij zijn opgelegd.

De dag waarop de straf is opgelegd, geldt als eerste dag van den bepaalden straftijd, tenzij op dien dag de tenuitvoerlegging van de straf nog niet is aangevangen.

De straftijd wordt gerekend te zijn geëindigd met den tijd van reveille, volgende op den laatsten dag der ondergane straf.

Art. 55.

Zoowel het ondergaan als het doen ondergaan van straf of van voorloopig arrest is te beschouwen als dienst.

Art. 56.

Het recht van strafvordering vervalt niet door de toepassing van krijgstuuchtelijke straf.

Ingeval van schuldigverklaring houdt de rechter bij de bepaling van de straf met die toepassing rekening.

Art. 57.

Wanneer de militaire rechter bij het onderzoek van eene aan zijne kennisneming onderworpen zaak bevindt, dat het feit een krijgstuuchtelijk vergrijp, volgens de daarvan in artikel 2 n°. 1 gegeven omschrijving oplevert, of dat het, een der in artikel 2 nos. 2—6 vermelde feiten opleverende, buiten strafrechtelijke behandeling had behooren te zijn afgedaan, zal hij, onder mededeeling van alle stukken, de zaak ter verdere behandeling verwijzen naar den tot straffen bevoegden commandeerenden officier.

Heeft de militaire rechter de zaak niet ter verdere behandeling verwezen naar den tot straffen bevoegden commandeerenden officier, dan wordt ter zake van het feit geen krijgstuuchtelijke straf opgelegd.

§ V. *Samenloop van strafbaar feit en krijgstuchtelijk vergrijp.***Art. 58.**

Ter zake van een door een militair begaan strafbaar feit, waarvan de militaire rechter kennis moet nemen of waarvoor hij hem veroordeeld heeft, zal den dader boven de bij het vonnis uit te spreken of uitgesproken straf, geene krijgstuchtelijke straf worden opgelegd.

Art. 59.

Wanneer iemand verdacht wordt twee of meer feiten te hebben begaan, die als op zich zelve staande handelingen moeten worden beschouwd en waarvan één of meer, misdrijf of overtreding opleverende, tot de bevoegdheid van den militairen rechter behooren, terwijl één of meer andere van die feiten krijgstuchtelijke vergrijpen opleveren, zal de militaire rechter, indien er samenhang of verband tusschen die beide of die meerdere feiten bestaat, daarvan gelijktijdig kennis nemen, en bij de bepaling van de straf het krijgstuchtelijk vergrijp of de krijgstuchtelijke vergrijpen in aanmerking nemen.

§ VI. *Beklag over opgelegde krijgstuchtelijke straf.***Art. 60.**

De krijgstuchtelijk gestrafte die zich over de hem opgelegde straf of over de omschrijving van de strafreden bezwaard acht, is bevoegd langs den hiërarchieken weg zijn beklag te doen bij den tot straffen bevoegden meerdere onder wiens rechtstreeksch bevel de strafoplegger gesteld is, of die door Ons of door Onzen daarbij betrokken Minister van Marine of van Oorlog is aangewezen.

Art. 61.

Voor de kenbaarmaking van het verlangen om een beklag in te brengen, heeft de gestrafte een termijn van vier dagen, aanvangende met den tweeden dag na dien waarop de oplegging der straf te zijner kennis is gekomen.

Verlangt de zich in arrest bevindende gestrafte omtrent het inbrengen van een beklag met anderen te raadplegen, dan zullen de door hem daartoe aangewezen personen, ten getale van ten hoogste drie, tot hem worden toegelaten, indien en voor zooverre de commandeerende officier hunne aanwezigheid niet onraadzaam acht.

Onverminderd het bepaalde bij artikel 49, kan de meerdere, die over het ingediende beklag heeft te beslissen, indien en voor zooverre daartoe termen zijn, de verdere uitvoering der straf schorsen. Maakt hij van die bevoegdheid gebruik, dan kan hij den gestrafte gedurende den tijd dier schorsing, voor zoover noodig, in arrest doen verblijven.

Door het beklag wordt de uitvoering of de verdere uitvoering der straf niet geschorst, behoudens hetgeen wordt bepaald in art. 62 betreffende de straf van verlaging en in art. 63 betreffende die van plaatsing in de tuchtklasse.

Art. 62.

De met verlaging gestrafte is, totdat de straf tegen hem is ten uitvoer gelegd, van rechtswege in arrest.

De straf van verlaging wordt, tenzij de gestrafte afstand heeft gedaan van het recht van beklag, niet ten uitvoer gelegd binnen den in het eerste lid van artikel 61 vermelden termijn en, ingeval hij beklag heeft gedaan, niet dan nadat de beslissing daarop te zijner kennis is gekomen.

Art. 63.

De straf van plaatsing in de tuchtklasse wordt niet ten uitvoer gelegd vóór den derden dag nadat de beslissing op het beklag ter kennis van den gestrafte is gekomen en, indien deze

inmiddels de bij artikel 66 bedoelde eindbeslissing heeft ingeroepen, niet voordat hij daarvan kennis draagt.

Art. 64.

De in art. 60 genoemde meerdere zal de zaak zoodra mogelijk onderzoeken en in ieder geval zoowel den strafoplegger, indien deze zulks verlangt, als den gestrafte, mitsgaders de door beiden opgegeven getuigen, indien en zooverre daartoe termen zijn, zoo mogelijk in persoon, ondervragen en anders door een tot straffen bevoegden meerdere doen ondervragen.

Is ook dit laatste niet doenlijk, dan kan de ondervraging door den in het eerste lid genoemden meerdere schriftelijk, of van zijnentwege door een der in artikel 8 nos. 1—6 van het Wetboek van Strafvordering genoemde ambtenaren geschieden.

Nadat het onderzoek is afgelopen, zal de meerdere naar bevind van zaken beslissen, en den strafoplegger zoowel als den gestrafte zoodra mogelijk van zijne beslissing doen kennis dragen.

Art. 65.

Wordt het beklag geheel gegrond bevonden, dan wordt de oplegging der straf nietig verklaard.

Wordt het beklag gedeeltelijk gegrond bevonden, dan worden de opgelegde straf of de omschrijving van de strafreden of beide gewijzigd.

In het eene en in het andere geval wordt het door den gestrafte ten onrechte geleden nadeel zooveel mogelijk hersteld.

Art. 66.

Wordt het beklag geheel of gedeeltelijk ongegrond bevonden, dan is de gestrafte bevoegd, binnen twee dagen nadat de beslissing te zijner kennis gekomen is, de eindbeslissing van het Hoog Militair Gerechtshof of, indien hij zich bevindt op weg naar Oost-Indië of aan boord van een oorlogsvaartuig aldaar, die van het Hooge Militaire Gerechtshof van Nederlandsch-Indië, in te roepen.

Hij maakt zijn verlangen daartoe langs den hiërarchieken weg aan den commandeerenden officier kenbaar.

Art. 67.

Voor het Gerechtshof welks eindbeslissing is ingeroepen, gelden de voorschriften van de artikelen 64 en 65.

De getuigen worden zoo mogelijk onder eede gehoord, met inachtname van de bepaling van artikel 161, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering.

De beslissing wordt, bij met redenen omkleede beschikking, in het openbaar uitgesproken.

§ VII. *Slotbepalingen.***Art. 68.**

Aan het hoofd van het daarbij betrokken departement van Marine of van Oorlog wordt de bevoegdheid toegekend om den minderen militair, die door herhaald wangedrag blijkt ongevoelig te zijn voor krijgstuchtelijke bestraffing, of wiens liederlijkheid hem onwaardig maakt in den militairen stand te blijven, op voordracht van een der in artikel 38 genoemde officieren, onder wiens bevel die militair staat, hier te lande uit den dienst weg te jagen.

Art. 69.

Ieder meerdere is verplicht zooveel mogelijk er voor te waken, dat de onder zijne bevelen gestelden een rechtvaardig, verstandig en gepast gebruik maken van de hun bij deze wet toegekende bevoegdheden.

Art. 70.

De militair, die zich over eene hem gegeven order of over eene uitspraak, waarin hij als strafoplegger is betrokken geweest, bezwaard acht, is bevoegd deswege zijn beklag te doen, naar regelen door Ons te stellen.

De verplichting om de order op te volgen, wordt door het beklag niet opgeheven.

Art. 71.

De zoowel in deze wet als in het Wetboek van Militair Strafrecht voorkomende uitdrukkingen hebben in beide dezelfde beteekenis.

De bepaling van artikel 49 van dat Wetboek wordt uitgebreid tot het geval, dat de aldaar vermelde personen zich schuldig maken aan eenig in de bepaling van artikel 2, n°. 1 of 2, dezer wet vallende krijgstuchtelijk vergrijp.

Art. 72.

Nadere bepalingen die ter uitvoering van deze wet noodzakelijk zullen blijken te zijn, worden bij algemeenen maatregel van bestuur uitgevaardigd, tenzij de wet anders bepaalt.

Art. 73.

Deze wet treedt in werking te gelijk met het Wetboek van Militair Strafrecht.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Collegiën en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

De Minister van Justitie,

De Minister van Marine,

De Minister van Oorlog,

INHOUD.

	Artikel.
§ I. Omvang van de werking dezer wet	1
§ II. Krijgstuchtelijke vergrijpen	2
§ III. Krijgstuchtelijke straffen:	
Afdeeling I. — In het algemeen	3—28
Afdeeling II. — Bij een leger te velde	29—35
§ IV. Oplegging en ten uitvoerlegging van krijgstuchtelijke straffen	36—57
§ V. Samenloop van strafbaar feit en krijgstuchtelijk vergrijp	58—59
§ VI. Beklag over opgelegde krijgstuchtelijke straf.	60—67
§ VII. Slotbepalingen	68—73